

Klaus Kjær (DF):

Da ligelønsloven blev vedtaget for 25 år siden, var der en lønforskel mellem kvinder og mænd på over 30 pct. I dag er lønforskellen inden for de private erhverv 12 pct., mens der inden for det offentlige system stort set ingen lønforskel er. Den ligger i størrelsesordenen 1-2 pct.

Der kan være mange forklaringer på lønforskellen inden for de private erhverv, hvor det ikke er usædvanligt, at lønnen aftales i individuelle kontrakter, og hvor der i hvert enkelt tilfælde tages hensyn til medarbejderens kvalifikationer, fleksibilitet osv.

En anden mulig forklaring kan være, at kvindelige medarbejdere vælger mindre lukrative uddannelsesretninger inden for den samme branche eller f.eks. ikke bliver ansat i IT-branchen, hvor de bedste lønninger gives.

En tredje mulig forklaring kan være, at kvinder tiltrækkes af den offentlige sektor, fordi kvinderne dér især opnår kompensation for fravær, eller sagt med andre ord: Alt andet lige kan kvinderne opnå en større fleksibilitet i arbejdstiden og dermed muligheden for at tilpasse arbejdsliv og familieliv. Det kompenseres der så for gennem lavere lønninger.

Vi skal jo ikke glemme, at mænd og kvinder som udgangspunkt får den samme løn, idet denne er fastsat i overenskomsten. Det, vi taler om, er beløb, som ligger ud over overenskomstens takster, dvs. individuelle løntillæg for forskellige kvalifikationer. En privat arbejdsgiver kan således som nævnt udbetale løntillæg for kvalifikationer og større fleksibilitet på arbejdspladsen, ligesom det offentlige gennem de nye lønsystemer kan udbetale individuelle tillæg.

Og stadig væk skal vi tænke på, at når vi taler om lønforskelle, er der tale om gennemsnitsforskelle. Det udelukker jo ikke, at der i enkelttilfælde vil kunne ske en udbetaling af højere løn til en kvinde end til en mand både på det private arbejdsmarked og i det offentlige.

Jeg synes, at vi siden ligelønslovens ikrafttræden for 25 år siden på det offentlige område er kommet et langt skridt videre, hvor der som nævnt i dag stort set er tale om ligeløn. Og for så vidt angår det private arbejdsmarked, er der ganske vist en gennemsnitlig lønforskel på mænds og kvinders løn, men denne forskel kan som nævnt have mange mulige forklaringer.

I Dansk Folkeparti mener vi grundlæggende, at lønnen skal fastsættes efter aftale mellem arbejdsmarkedets parter. Det har vi tradition for i Danmark, og den holdning ønsker vi ikke at

slække på. I Dansk Folkeparti kan vi derfor ikke støtte de bebudede lovmæssige reguleringer af ligelønsloven, hvor man fra regeringens side åbenbart ønsker at synliggøre lønforskelle gennem mere åbenhed omkring lønningernes størrelse.

En lovgivning på dette område vil lægge et unødigt pres på arbejdsgiverne, hvorefter disse over for det offentlige ville være tvunget til at forklare eventuelle lønforskelle ud fra nogle kriterier, som aldrig fuldt ud vil kunne objektiviseres. Man kan frygte, at en sådan udvikling i synliggørelsen af den enkeltes løn vil kunne medvirke til, at kolleger på arbejdspladsen, ikke bare mænd og kvinder indbyrdes, men også arbejdstagere af samme køn, vil vogte på hinandens arbejdsindsats og på den måde skabe uro og konflikter på arbejdspladsen. Herudover kan der være aflønninger, som, hvis de blev almindelig kendt, kunne gå ud over virksomhedens konkurrenceevne.

I Dansk Folkeparti mener vi som sagt, at lønnen skal reguleres ved aftale blandt arbejdsmarkedets parter, og vi ønsker ikke, at det offentlige skal blande sig i, hvis en arbejdsgiver ønsker at belønne en given medarbejder, mand eller kvinde, for en særlig indsats eller for særlige kvalifikationer eller fleksibilitet. Under ingen omstændigheder kan vi støtte, at arbejdsgiveren skal tvinges til at redegøre for disse forhold.

Vi tror på, at ligeløn bedst opnås ved frivillige ordninger, hvilket udviklingen siden ligelønslovens ikrafttræden for 25 år siden dog trods alt også har vist.

Der skal ikke herske tvivl om, at Dansk Folkeparti tilstræber en ligeløn, men det skal ske gennem en dialog med arbejdsgiverne og ikke ved lovindgreb. Vi kan derfor ikke støtte forslagene til vedtagelse, hverken det fra regeringspartierne eller det fra SF.

Susanne Clemensen (CD):

I CD er vi enige i, at det er paradoksalt, at vi i det Herrens år 2001 ikke har reel ligeløn mellem mænd og kvinder, når vi ellers på så mange andre af livets områder bryster os af at være åh, så oplyste, åbne, fremsynede og demokratiske. Og jeg er enig i, at manglende reel ligeløn er et demokratisk problem.

Derfor synes vi i CD også, at det er en god idé i anledning af 25-års jubilæet for loven om ligeløn at sætte fokus på den manglende ligeløn mellem mænd og kvinder. Problemet er jo, at vi har at gøre med holdninger, vaner og vurderin-